

Nieuw elan tijdens Stadswerk-bijeenkomst

Speelruimte in tijden van crisis

Michiel Smit, Redactie Stadswerk magazine

Samenwerking tussen overheid en marktpartijen is al jarenlang een belangrijk thema. Juist nu de bouwsector wordt getroffen door de economische crisis, is het zaak om deze samenwerking nog eens tegen het licht te houden. Dat gebeurde op 20 mei tijdens een bijeenkomst in Apeldoorn, waarbij onder meer Elco Brinkman (voorzitter Bouwend Nederland) als spreker optrad.

(foto: Lex Broere)

Met de kredietcrisis, uitmondend in een wereldwijde economische crisis, laaien onmiddellijk discussies op over economische modellen en inrichtingsvormen. Het Angelsaksische model, met een sterke nadruk op groei gedreven door aandeelhouders en een minimum aan regels, is in een kwade reuk komen te staan. Het Rijnlandse model, ook wel de overlegeconomie genoemd, valt momenteel meer in de smaak. De groei is over het algemeen minder

onstuimig, maar wel solide. En solide groei is precies waar we op dit moment behoefte aan hebben.

Niet dichtmetselen maar vertrouwen

Herman Kaiser, burgemeester van Doetinchem, was al lang voor de kredietcrisis een voorstander van het Rijnlandse model. Overheid en marktpartijen hebben in een democratische rechtsstaat

op zoveel terreinen met elkaar te maken, dat een uitgebreide overlegstructuur op zijn plaats is. Kaiser plaatst hier echter onmiddellijk een kanttekening bij. 'Bij een uitgebreide overlegstructuur moet je er juist op letten dat het niet verstikkend wordt, dat alles wordt dichtgemetseld. Soms bestaat bij de overheid de neiging om zekerheden in te willen bouwen door alles te omschrijven en vast te leggen in contracten en dergelijke. Maar dat is papieren zekerheid. Vertrouwen, gestoeld

De bijeenkomst in Apeldoorn

Hoe kunnen de overheid en marktpartijen in de bouw het beste met elkaar omgaan? Op 20 mei jongstleden kwam deze vraag aan de orde in de bijeenkomst 'Speelruimte tussen markt en overheid', die Vereniging Stadswerk hield, samen met Bouwend Nederland, Regieraad Bouw Oost-Nederland, KOAC-NPC (zakelijk dienstverlener op het gebied van mobiliteit) en de gemeente Apeldoorn. Dagvoorzitter Andries Heidema (tevens burgemeester van Deventer en voorzitter van Vereniging Stadswerk) verwelkomde onder meer de burgemeester van Doetinchem Herman Kaiser en voorzitter van Bouwend Nederland Elco Brinkman als sprekers.

(foto: Stadswerk/ Ingeborg Kriegsman)

op een duurzame samenwerkingsrelatie, geeft meer waarborgen dat overheidsbeleid tegen redelijke kosten wordt uitgevoerd.' Kaiser geeft een voorbeeld uit zijn eigen gemeente van hoe samenwerking er uit zou moeten zien. 'Bij ons ligt langs de snelweg een McDonald's. Op vrijdag- en zaterdagavond komt daar uitgaanspubliek samen, veelal jongeren. Ze maakten er een geweldige bende van. Als je op zondagochtend het terrein op kwam, wist je niet wat je zag. We hebben contact opgenomen met de filiaalmanager en gevraagd waarom hij er niets aan deed. Hij vertelde ons dat het personeel vanwege een intimiderende sfeer niet naar buiten durfde om de jongeren te wijzen op hun asociale gedrag. We hebben toen intensieve politie-inzet gegarandeerd en binnen de kortste keren was de boel weer onder controle. Het is zomaar een voorbeeld dat overheid en marktpartijen elkaar nodig hebben om tot een goed resultaat te komen.'

Behalve alert reageren op problematische situaties, werkt de gemeente Doetinchem ook op andere manieren aan een vruchtbare relatie met het bedrijfsleven. Zo is er het project 'formule 1', waarbij bouwondernemers een zeer snelle behandeling gegarandeerd krijgen, wanneer ze van hun kant zorgen voor een perfecte aanlevering van de benodigde papieren. Dat is in

Elco Brinkman: problemen oplossen waar ze zijn ontstaan.
(foto: Bouwend Nederland)

het voordeel van beide partijen: de gemeente is minder tijd en energie kwijt aan het in orde maken van de vergunning en de bouwondernemer krijgt snel zijn vergunning. Daarnaast is de gemeente bezig met het opzetten van een 'green deal' met ondernemers in de Achterhoek. Door stimulansen te koppelen aan 'groen' gedrag van ondernemers, worden gemeentelijke doelstellingen rond duurzaamheid sneller gehaald.

Innoveren en de winter doorkomen

De volgende spreker, Elco Brinkman, gaat eveneens uitgebreid in op samenwerking tussen marktpartijen en overheid en neemt daarbij de huidige teruggang in de bouw in beschouwing. Brinkman vindt de huidige terugloop in de orderportefeuille - met soms wel 60 tot 70 procent! - niet realistisch. 'Het is belangrijk om ook naar de opgaven op langere termijn te kijken en te zorgen voor continuïteit in de bouwsector, zodat we die opgaven aankunnen op het moment dat de markt weer aantrekt. Opgaven liggen er genoeg. Denk maar eens aan de 3,2 miljoen woningen uit de jaren vijftig en zestig. Deze voldoen niet meer aan de kwaliteitseisen van deze tijd. Hier moet nog steeds een grote inhaalslag worden gemaakt om de bevolking op een passende manier te kunnen huisvesten. Anders gezegd: we moeten als bouwsector de winter zien door te komen.'

Continuïteit in de bouwsector heeft niet in de laatste plaats te maken met een goed geschoolde beroepsbevolking die in voldoende mate aanwezig is. Brinkman: 'Ruim een jaar geleden heeft Bouwend Nederland nog een uitgebreide campagne opgezet om nieuwe mensen te werven voor de bouwsector. Die mensen moet je wel werk kunnen bieden, wil je ze behouden voor de sector.' Nu de markt het tijdelijk laat afweten, moet de overheid snel met stimulerende maatregelen komen, vindt Brinkman. 'We hebben maandenlang naar elkaar geluisterd, maar er is lange tijd geen actie ondernomen. Gelukkig zijn inmiddels wel op korte termijn maatregelen te verwachten.'

Wat zijn volgens Brinkman de meest effectieve maatregelen om de crisis te lijf te gaan? 'Je moet als eerste problemen oplossen waar ze zijn ontstaan. In dit geval is dat de inzakkende markt voor nieuwbouwwoningen in de koopsector geweest. Maatregelen die de koopwoningenmarkt weer op gang brengen, zijn dus het meest effectief. Het is daarbij handig om gebruik te maken van systemen die al functioneren, zoals garantiesystemen voor kopers. Dergelijke maatregelen hoeven ook niet zo gek veel te kosten.'

Brinkman onderkent dat juist in tijden van crisis zich kansen aandienen. De verduurzaming van de bouw is duidelijk zo'n kans. 'Bouwondernemers zijn de laatste jaren serieus geïnteresseerd geraakt in "groene" maatregelen. Er is op dat terrein veel innovatiekracht aanwezig in de bouw en bovendien is er nog veel winst te behalen. Denk bijvoorbeeld aan zonnecollectoren die in de stenen zijn ingebouwd. De overheid zou ondernemers die dit soort zaken toepassen net een extra zetje in de rug moeten geven om voor grootschalige toepassing te zorgen.'

Informeel terugkoppeling

De beschouwingen van Brinkman en Kaiser gaven de aanwezigen ruim voldoende stof tot nadenken. En dat niet alleen, zij konden er ook direct met elkaar over van gedachten wisselen tijdens de workshops die erop volgden. Veelzeggend was dat de plenaire terugkoppeling aan het eind werd geschrappt omdat er al ruim voldoende werd teruggekoppeld in informele zin, onder het genot van een hapje en drankje. Dagvoorzitter Andries Heidema was zo wijs om de deelnemers deze speelruimte te geven. <<

Websites

www.bouwendnederland.nl
www.ncp.nl
www.regieraadbouw.nl
www.stadswerk.nl